

vagende Kræfter, skulde kunne tages dertil; det er tværtimod kun ganske enkelte Mænd, der behøves, og det er min Overbeviisning, at det vilde see sørgeligere ud, end det gjør, her i Landet med Videnffabeligheden, naar man ikke skulde kunne finde saadanne enkelte Mænd, der, naar det blev overdraget dem som et særligt Hverv og de fik et passende Bederlag derfor, kunde løse Opgaven paa en saadan Maade, at Examensprøven virkelig bliver tilbørlig grundig og alvorlig. Hvad dernæst Klarhed i Examinationen angaaer, da troer jeg, det meget mere berøer paa Personligheden, naar han iøvrigt har tilstrækkelig Kundskab og Viden, end det berøer paa, om hans Ærdom maa siges at være noget mere eller mindre af en ganske særegen Grad. Der er endelig blevet indvendt, at Manuductionsvesenet vilde tage et ganske anderledes Opsving, end det hidtil har havt; det er blevet indvendt, at Manuducteurerne vilde sætte sig ind i den særegne Maade, hvorpaa vedkommende Examinator examinerede, og derefter vilde indexercere, om jeg maa bruge dette Udtryk, Studenterne. Denne Indvendning forekommer mig besynderlig, thi naar man ikke vil luffe Diet, saa maa man dog vide, at netop hvad de Examina angaaer, som her er Tale om, har Manuductionsvesenet floreret, og det i umindelige Tider, i saa stort Omfang, at det ikke er let at indsee, hvorledes det skulde kunne udvikle sig videre, og hvad det angaaer, at Manuducteurer skulde kunne sætte sig ind i Examinatorernes Maade at examinere paa og derved sættes istand til at indexercere de paagældende Studenter, saa forekommer det mig, at netop ved Examenscommissioner tages det væsentlige Grundlag bort, idet man nemlig ved Examenscommissioner kun beholder det tilbage, som man ogsaa nu har, at Manuducteurerne kunne høre, hvorledes Vedkommende examinerer, men derimod borttager det andet og det væsentligste Mittel, som nu havees i de foreliggende af Professorene holdte Forelæsninger, som grundig kunne gjenemgaaes, og hvorigjennem det aldeles bestemt kan erfares og fastholdes, hvorledes den, som efter den nuværende Ordning skal examinere, tager det Hele. Det er særlig herigjennem, at Manuducteurerne lærer at kjende

og følge den examinerende Professors hele Synsmaade og alle de Betragtninger, som han har gjort gjældende; man veed nemlig, hvad han har doceret, og hvorledes han vil kunne tilfredsstilles paa Examensdagen. Jeg troer altsaa netop, at det er saa langt fra, at der igjennem Examenscommissioner vil gives en Opfordring for Manuductionsvesenet til at udvide sig, at tværtimod det Modsatte vil blive Tilfældet. Endelig er der endnu en Hovedgrund mod Examenscommissioner, som er fremsat, nemlig at der skulde være Mangel paa Mænd til at sætte ind i saadanne Commissioner. Det er ganske vist en væsentlig Omstændighed, hvis den er overensstemmende med Virkeligheden, men jeg har allerede tildeels omtalt den, og skal endnu kun sige, at det ganske vist kan være muligt, at her er nogen Banffelighed at overvinde, men det maa erindres, at den Banffelighed overhovedet næsten altid er tilstede, naar somhelst en ny Institution skal indføres, at man ikke strax kan have paa det Rene, hvem der er de rette Mænd. Saalænge de ikke have kunnet være prøvede, fordi Institutionen ikke har været til, saalænge er det heller ikke godt at sige bestemt, om man har saadanne Mænd, eller hvem der er de rette. Det er min Overbeviisning, at saadanne Mænd haade kunne og ville findes, og det har ogsaa viist sig, da vi fik en Minister, som idetmindste vilde indføre Examenscommission for den theologiske Examens Vedkommende, at han da ogsaa fandt Mænd dertil, og hvad disse Mænd angaaer, troer jeg det maa indrømmes, at de vare skikkede til at løse Opgaven. Skulde det ogsaa strax eller endog af og til senere vise sig, at et enkelt Valg ikke var fuldstændig tilfredsstillende, saa er det ikke Andet, end hvad der ikke kan undgaaes i dette som i andre Forhold i Livet, og saa vil Manden let kunne ombyttes med en anden. Jeg skal saaledes meget anbefale Thinget at vedtage Forslaget under Nr. 10.

Hvad der for mig saavel som for de andre Medlemmer af Fleertallet er det Væsentligste, der taler imod vort Forslag under Nr. 10, er den Omstændighed, at vi bestemt vide, at Ministeren ikke vil gaae ind derpaa. Ministeren har udtalt sig aldeles afgjørende der-